

**HSBC Yükselen Piyasalar Endeksi 2009
Üçüncü Çeyrek**

HSBC

The world's local bank

Stephen King

Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi küresel ekonomik iyileşmeye öncülük ediyor

06 Ekim 2009

HSBC Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi, gelişmekte olan piyasalarda yurtdışı talebe dayalı iyileşmeye işaret ediyor.

Çeyreklik bazda açıklanacak olan HSBC Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi'nin (EMI) hayata geçmesi, gelişmekte olan ülkelerin artan ekonomik etkisini ön plana çıkarmaktadır. Uzun süreden beri gelişmekte olan ülkelerin destek almadan kendi ayakları üzerinde durabileceklerine inanıyorduk. Markit tarafından derlenen 2009'un ilk 3 çeyreğine ait EMI verileri de bu görüşü desteklemektedir. Gelişmekte olan ülkelerin imalat ve hizmet sektörleri gelişmiş ülkelere nazaran daha hızlı toparlandı ve daha yüksek seviyelere ulaştı.

Gelişmekte olan piyasaların diğer ülkelere kıyasla bugün elde ettiği başarının arkasında bir dizi faktör yer almakta. Çin, altyapı harcamalarının artırılmasını hedefleyen başarılı bir canlandırma paketini kısa bir zamanda hayata geçirdi. Bununla birlikte, gelişmekte olan ülkelerin çoğunda bankaların düşük kredi-mevduat oranlarına sahip olması, kredi krizinin ilk göstergesi olan varlığa dayalı menkul kıymetlerdeki çöküşten daha az etkilenmelerine sebep oldu.

ABD çoğu gelişmekte olan piyasa için hala en önemli ticaret ortağı olsa da nispi önemi giderek azalmakta: gelişmekte olan piyasalar giderek daha fazla birbirleriyle ticaret yapıyorlar. Ayrıca bazı gelişmekte olan piyasalardaki güçlü iç talep, diğer gelişmekte olan piyasaların ihracat oranlarında artış yaşamalarına yardımcı olmaktadır. Örneğin Çin'in yüksek seviyedeki petrol ve metal ihtiyacı başta Latin Amerika ve Orta Doğu olmak üzere gelişmekte olan piyasalarda var olan hammadde üreticilerine yarar sağlamaktadır. EMI'da verilen detaylı verilerle uyumlu olarak bazı ülkelerde alım gücünün iyileştiğine de tanık olmaktadır.

Bütün bu konulardan daha önemlisi ise gelişmekte olan piyasaların onlarca yıldır süregelen büyümesini sürdürmesidir. Bölgesel büyümede ilk dalga, Asya'nın 1950'lerde kişi başına düşen gelir seviyesindeki olağanüstü büyüme oranlarını peş peşe gelen yıllarda açıklaması ile başladı. Diğer önemli değişiklikler ise 1980'li yıllar ve sonrasında Çin ve Hindistan'ın itici güçler olarak bu büyüme zincirine katılmasıyla gerçekleşti. Artan gelir oranları, şeffaf bir siyaset ortamı, hızla gelişen telekomünikasyon sektörü ve küresel sermaye akışlarına gösterilen liberal yaklaşımın sarhoş edici karışımını ortaya koyuyordu. Sonuç olarak, bu ekonomileri, ekonomik güç merkezleri haline getiren sıradışı bir ekonomik gelişme dönemi oldu. Dünyanın ekonomik ilişkileri içindeki yerleri, G20'nin giderek büyüyen önemi ile birlikte hızla kabul gördü.

Tüm bu gelişmelerden ötürü, bugün küresel ekonomik ilişkilerde dönüşü olmayan bir noktaya ulaşıldığını söyleyebiliriz. Her ne kadar gelişmiş ülkelere umut verici bazı düzelme işaretleri olsa da esas ekonomik faaliyet bugün bir başka bölgede gerçekleşiyor. Hem dönemsel hem de kalıcı sebeplerden ötürü gelişmekte olan piyasa ülkeleri önümüzdeki yıllarda dünyanın ekonomik faaliyetlerine egemen olma yolunda hızla ilerlemektedir. Dünyadaki birçok ülke

için 2010 ekonomik büyüme projeksiyonlarımızı gözden geçirip düzeltilmiş olsak da, değerlendirmelerimiz gelişmekte olan piyasaların oldukça sağlıklı durumda olduğunu gösteriyor: şu anda gelişmekte olan piyasalardan önümüzdeki yıl için beklediğimiz ekonomik büyüme oranı %6,0 iken, (geçen çeyrekte %5,3'tü) gelişmiş ülkelerden beklediğimiz oran yalnızca %1,8'dir (daha önce %1,2'ydi).

Gelişmekte olan piyasalar hakkındaki iyimser görüşlerimiz ayrıca "küresel sermaye çevirimi" dediğimiz olguya dayanmaktadır. Düşük ABD faiz oranları, küresel sermayenin daha fazla gelişmekte olan piyasalara kaymasına sebep olmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin bunun sonucunda ortaya çıkan yerel para değerlenmesini sınırlama girişimleri, bu ülkelerde döviz rezervlerinin artmasına neden olmaktadır. Artan döviz rezervleri de genellikle ABD Hazinesi Borçlanma Senetleri'ne yatırılarak bu ülkelerden yeniden sermaye çıkışına yol açmaktadır. Hazine Borçlanma Senetleri'ne gelen bu yüksek talep ise Amerikan faiz oranlarının düşük kalmasına sebep olup neticede bu küresel sermaye çeviriminin neredeyse sınırsız bir şekilde devam etmesini sağlamaktadır.

Bahsettiğimiz bu küresel sermaye çevirimi, küresel sermaye maliyetini düşük seviyelerde tutmaktadır ve böylece dünya sermaye piyasalarında daha yüksek getiri arayışı meydana gelmektedir. Kredi krizinden önce bu arayış ipotete dayalı menkul kıymetlere çok büyük yatırımlar yapılmasına ve ABD'de konut piyasasının patlamasına sebep olmuştur. Fakat kredi krizi sonrasında getiri amaçlı yatırım arayışı yönünü değiştirdi. Yatırımcılar artık dikkatlerini yüksek ekonomik potansiyel sunan gelişmekte olan piyasalara çevirmiş bulunmaktadır.

Bunun sonuçları ise oldukça net: Gelişmekte olan ülkelerin para birimleri değerlenme baskısı altında kalmaktadır, varlık piyasalarında fiyatlar yükselmektedir ve büyümenin kaynağı ihracattan daha çok iç talebe kaymaktadır. Böylece, bu ülkelerdeki kimi zaman oldukça yüksek cari denge fazlası daralma sürecine girmektedir. Gerçekten de HSBC yapmış olduğu EMI Araştırması gösteriyor ki, gelişmekte olan ülkelerde toplam siparişler ihracat siparişlerinden daha hızlı bir büyüme göstermektedir. Bu durum, gelişmekte olan ülkelerde ekonomik toparlanmanın daha çok iç talepten kaynaklanacağı görüşünü desteklemektedir.

ABD, faiz oranlarının yakın süreçte yükselmemesi durumunda, bu küresel sermaye çevirimi bir kaç tur daha dönebilir. Fakat bu sürecin de sınırları olacaktır. Gelişmekte olan ülkelerdeki politikaları belirleyen kurumlar; varlık fiyat balonları, yüksek enflasyon ve yüksek oranda cari denge açığı gibi orta vadeli riskler konusunda tetikte olmalıdırlar.

Gelişmiş dünya için gelişmekte olan ülkelerin artan önemi karışık sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Gelişmekte olan piyasaların dünya

talebindeki payları arttıkça ihracatçılar için daha önemli merkezler haline geleceklerdir. Örneğin, Almanya'nın yakın zamanda ihracatının canlanması gelişmekte olan pazarların ekonomik performansına bağlıdır. Ayrıca, gelişmiş ülkelerdeki şirketler ve onların yatırımcıları, gelişmekte olan dünyada ortaya çıkan yatırım fırsatlarından da yararlanmak istemektedirler.

Bununla birlikte, bu sadece tek yöne akan bir trafik olarak algılanmamalıdır. Yakın zamandaki ekonomik gelişmelerin ilgi çekici yönlerinden biri de emtia fiyatlarının nispi gücü olmuştur. Kredi krizinin başlangıcında baş döndürücü yüksekliklere ulaşan petrol fiyatları çok düşmüş olsa da, gelişmiş dünyanın faaliyetlerindeki sıradışı çöküşü rağmen yakın geçmişteki değerlerinin hala üzerinde seyretmektedir. Maden fiyatlarındaki hareketlilik de halen sürmektedir. Bu yüksek fiyat seviyesinin bir kısmı, çok çeşitli finansal varlıklara destek sağlayan düşük faiz oranlarına bağlıdır olsa da, emtia fiyatlarının yukarı yönde zorlanması gelişmekte olan piyasaların nispi ekonomik başarısına da bağlı gibi görünmektedir. Artan talebin daha çok hizmet sektöründen kaynaklandığı gelişmiş dünyanın aksine, gelişmekte olan dünyadaki talep, imalatçılar ve altyapı projelerine yönelmiş durumdadır ve bunlar da yüksek oranda emtia girdisine dayanmaktadır. Bu sebeple gelişmekte olan piyasaların başarılı olması gelişmiş dünyada emtia maliyetlerinin artmasına sebep olmaktadır.

HSBC Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi, gelişmekte olan ülkelerde yaşananların anlaşılmasına ışık tutmaktadır. Ayrıca, söz konusu ekonomilerin performanslarının zamanında ve güvenilir bir şekilde ölçülmesine imkan sağlamıştır. Yılın başında gözlenen düşük seviyelerden sonra gerçekleşen güçlü ekonomik düzleme rakamları gösteriyor ki geçmişte ABD'den ve diğer gelişmiş ülkelerden son derece fazla etkilenen bu ülkeler etkileyici bir şekilde küresel ekonomi için eskisine oranla ön plana çıkmış durumdadır. En önemlisi nokta ise EMI'nin bulguları gelişmekte olan ülkelerin küresel ekonomik iyileşmeye öncülük ettiğini göstermektedir.

Stephen King

Group Chief Economist

HSBC Yükselen Piyasalar Endeksi

3'üncü Çeyrekte Gelişmekte olan Piyasaların Ekonomik Koşulları önemli derecede iyileşti.

Kilit bulgular:

- EMI, 3'üncü çeyrekte gelişmekte olan piyasaların üretim hacimlerinde güçlü bir artışın sinyallerini verdi.
- 3'üncü çeyrekte genel istihdam yeniden büyümeye başladı.
- Girdi maliyeti baskıları arttı, fakat düşük olan nihai talep firmaların fiyatlama gücünü sınırladı.
- İleriye yönelik göstergeler 4'üncü çeyrekte iyileşmenin artacağını işaret ediyor.

3'üncü çeyrekte geçen yılın 2'inci çeyreğinden beri en büyük üretim hacmi artışı gerçekleşti

HSBC Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi (EMI), geçen yılın 2'inci çeyreğinden bu yana gelişmekte olan piyasalarda imalat ve hizmet üretim hacimlerinde bir çeyrekte meydana gelen en güçlü artışı göstererek 2'inci çeyrekte 50,7 seviyesinden 3'üncü çeyrekte 55,3'e yükseldi. Endeks, tüm zamanların en düşük seviyesi olan geçen senenin son çeyreğindeki 43,8 seviyesi ve 1'inci çeyrekteki 44,3 seviyesinden keskin bir dönüş gerçekleştirdi. 50 seviyesinin altındaki puanlar o çeyrekteki üretimde küçülmeyi işaret ederken, 50 seviyesinin üstü genişlemeyi göstermektedir.

EMI, ekonomik trendlerin en erken ve güvenilir bir şekilde anlaşılmasını sağlamak amacıyla 13 gelişmekte olan piyasada gerçekleştirilen 18 imalat ve hizmet sektörü PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketine dayanmaktadır.

Ortalama "EMI" serileri üretim hacmindeki üç aylık değişiklikleri izlemektedir. Ayrıca bir dizi alt endeks artan üretim hacmi trendini, daha yüksek ihracat satışlarını, daha yavaş stok azaltma hızını ve öncü istihdam büyümesi gibi faktörleri de tamamlar. Anket verileri ayrıca fiyatlandırma gücünde bir miktar toparlanma, fakat aynı zamanda özellikle imalat sektöründe artan maliyetlerin de olduğunu göstermektedir.

İmalattaki toparlanma 3'üncü çeyrekte güçlendi

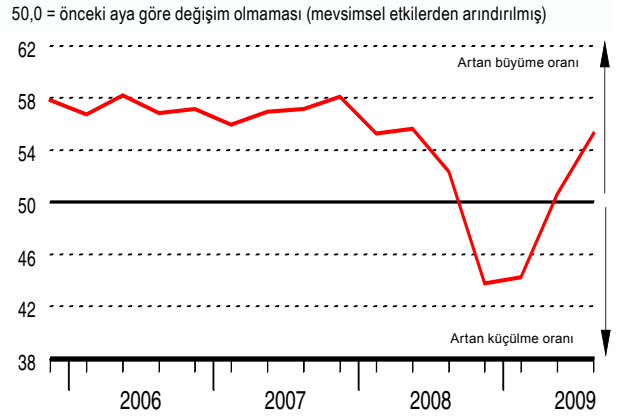
Gelişmekte olan piyasa üreticileri, üretim hacmi ve yeni siparişlerin geçen yılın ikinci yarısı ve 2009'un ilk çeyreği boyunca düştüğünü, fakat daha sonra büyümenin başladığını ifade ettiler. 3'üncü çeyrekte ortaya çıkan imalat sektöründeki ortalama üretim hacmi, yeni sipariş ve ihracat siparişi büyümesi 2007'nin 4'üncü çeyreğinden beri gerçekleşenlerin en güçlüsüydü, fakat ihracatta yaşanan büyüme yurt içi talepteki toparlanmanın gerisinde kaldı.

Güney Afrika dışında EMI kapsamındaki tüm gelişmekte olan piyasalar, imalat üretim hacmindeki miktarlarında büyüme gösterdi. Gelişmekte olan Asya, 3'üncü çeyrekte düzelmeye öncülük ederken, Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri geride kalmaya devam etti.

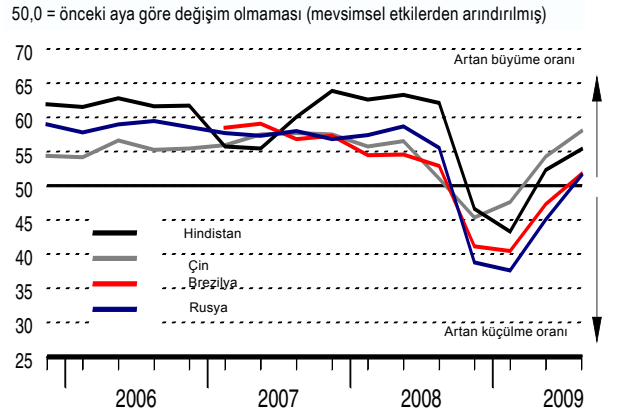
Hizmet sektörü 3'üncü çeyrekte güçlü büyümeyle toparlandı

Gelişmekte olan piyasalarda hizmet sektörü üretimi, öncesindeki iki çeyrekte düştükten sonra, 3'üncü çeyrekte üst üste iki defa yükseldi. Bu performans imalat sektöründe yaşananlara benzer olmakla beraber, söz konusu büyümede son zamanlarda gittikçe artan yeni iş olanakları etkili oldu. Hem hizmet sektörü üretimi, hem de yeni işler, geçen senenin 2'inci çeyreğinden itibaren çok hızlı seviyelerde arttı.

EMI (tüm sektör üretimi)

BRIC (tüm sektör üretimi)

Çin'in hizmet sektörü finansal krizden nispeten hasarsız çıktı. Hindistan, Brezilya ve en büyük resesyonu yaşayan Rusya'da yaşanan küçülmenin aksine, Çin'in üretim hacminin büyümesinde yalnızca hafif bir yavaşlama yaşadı. Hizmet sektöründeki büyümeye öncülük ederek, Çin onu takip eden Hindistan'la birlikte 3'üncü çeyrekte son 7 çeyreğin en güçlü büyümesini gösterdi. Bu sırada Rusya, Meksika ve Brezilya 3'üncü çeyrekte getiri oranlarında azalma yaşadılar.

İleriye dönük göstergeler 4'üncü çeyrekte daha da fazla büyümeyi işaret etmekte

Finansal krizin başlangıcından sonra firmaların stoklarını eritmesiyle birlikte keskin bir şekilde düşen yeni sipariş üretiminin satılmayan stoklara oranı, geçtiğimiz yılın sonlarında taban yaptıktan sonra hızlı bir şekilde yükseldi ve 3'üncü çeyrekte son 7 çeyreğin en yüksek seviyesine ulaştı. Bu oran, üreticilerin yeni siparişleri karşılamak amacıyla eksik stoklarını azaltmak için üretimlerini büyütmeyle önümüzdeki çeyreklerde yaşanacak üretim hacmi büyümesi ile tutarlı olacaktır.

Bu süre zarfında hizmet şirketlerinin gelecek seneye ilgili beklentileri 3'üncü çeyrekte son dört çeyreğin ortalamasına göre en olumlu seviyeye ulaştı. Çin, Hindistan ve Rusya'daki güven endekslerinde de artış yaşandı.

Firmalar 3'üncü çeyrekte yeni eleman alımına başladı

Üretim ve talepteki toparlanma işten çıkarmalara bir son vermiştir. 3'üncü çeyrekte gelişmekte olan piyasalarda istihdam geçen yılın 3'üncü çeyreğinden beri ilk defa artış gösterdi. Düşük seviyede olmasına rağmen istihdamdaki artış, senenin başında görülen rakamlarla karşılaştırıldığında önemli bir farkı gözler önüne sermektedir.

Uluslararası piyasaların dibi gördüğü dönemde imalatta, hizmet sektörüne kıyasla çok daha yüksek hızda iş kayıpları yaşandı, fakat her iki sektör de 3'üncü çeyrekte eleman sayısında artış olduğunu belirtti. Yine de ülkeler arasındaki farklılıklar boy göstermeye devam etti ve Çin de önemli miktarda iş olanakları yaratılırken, Rusya'daki sert düşüş devam etti. Bu arada Hindistan ve Brezilya'da istihdam oranlarında da mütevazı de olsa bir büyüme başladı.

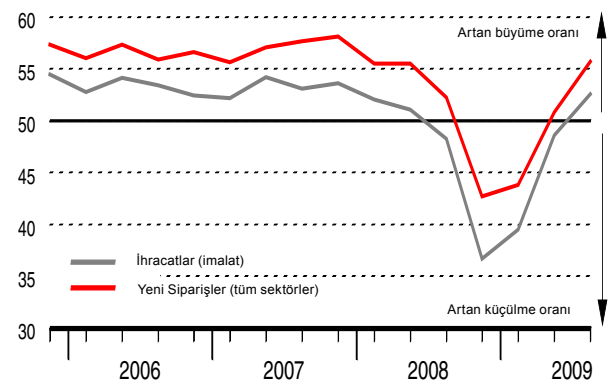
Fiyat baskıları yükseliyor

3'üncü çeyrekte enflasyon baskıları da, imalat sektöründeki daha yüksek hammadde fiyatlarının etkisiyle geçen yılın 3'üncü çeyreğinden beri hızla yükselen girdi maliyetleriyle toparlandı. Daha yüksek olan fiyatlar, imalatçıların yakın zamanda artan tedarik taleplerini ve daralan tedarik zincirindeki sıkışmayı yansıttı: üretimde kullanılmak üzere imalatçılar tarafından alınan malların miktarı 3'üncü çeyrekte 2008'in 1'inci çeyreğinden beri en yüksek artışı gösterdi ve son bir yıldır ilk defa 3'üncü çeyrekte tedarikçi teslimat sürelerinin uzamasına sebep oldu.

Giderek artan sayıda şirket 3'üncü çeyrekte fiyatlandırma güçlerinin geri döndüğünü bildirdiğinden bu dönemde imalatçılar ve hizmet sektörüne verilen ücretler de yeniden artışa geçti. Fakat çoğu durumda yükselen ücretler yalnızca artan girdi maliyetlerini karşılamaya yaradı. Ayrıca tüm sektörler ve ülkelerdeki artış hızları azalarak talebin kırılganlığını ve müşterilerin fiyat konusundaki bilinçli tutumunu gösterdi.

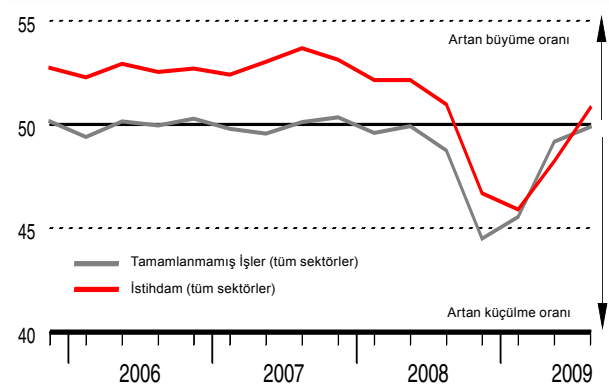
Siparişler ve ihracatlar

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

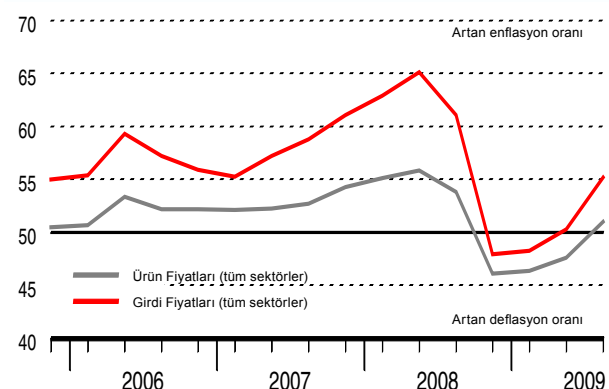
İstihdam ve birikmiş işler

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Girdi ve ürün fiyatları

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

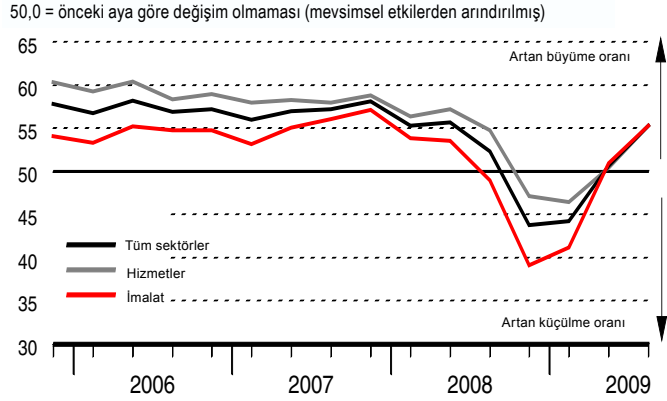
Üretim Miktarı

Gelişmekte olan piyasalarda üretim hacmindeki büyüme, 3'üncü çeyrekte son beş çeyrekteki en güçlü seviyeye ulaştı.seviyeye ulaştı.

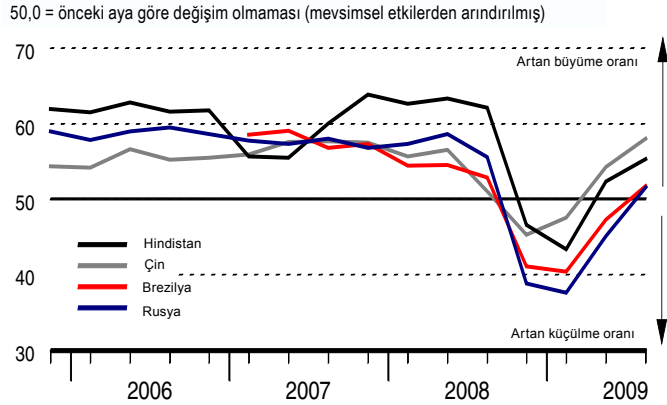
Yükselen piyasaların üretim hacmi, 3'üncü çeyrekte 2008'in 2'inci çeyreğinden beri gerçekleşen en yüksek oranda arttı. Söz konusu büyüme 2'inci çeyrekte gözlemlenen hafif artıştan sonra ani bir çıkış yaparak, bu yılın 1'inci çeyreği ve geçen yılın 4'üncü çeyreğindeki küçülmelerin tersi yönde bir hareket oluşturmuş oldu. İmalat ve hizmet sektörleri yakın seviyelerde artış hızları kaydetti, fakat imalat sektörü hizmet sektörüne kıyasla çok daha kötü bir dibe vuruştan toparlanarak çıkmış oldu.

Çin ve Hindistan üst üste son iki çeyrekte üretim hacimlerini arttırıyorlar. Düzelmeye öncülüğünü 2'inci çeyrekte de olduğu gibi Çin yaptı. Çin ve Hindistan arasındaki büyüme hızlarının marjı ise 3'üncü çeyrekte arttı. Yine de Hindistan'daki büyüme hız kazanmaya devam etti ve son üç çeyrekte düşüş yaşayan Brezilya ve Rusya da yeniden genişlemeye başladılar.

Sektöre göre üretim

BRIC ülkelerinde üretim (tüm sektörler)

Yeni İşler

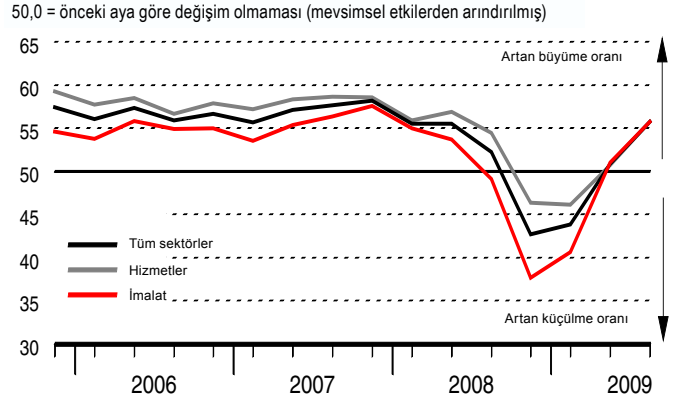
3'üncü çeyrekte, 2007'nin 4'üncü çeyreğinden beri görülen en güçlü ortalama büyüme yaşandı.

Gelişmekte olan piyasalarda imalat ve hizmet şirketlerine verilen yeni siparişler, 3'üncü çeyrekte bir önceki çeyrekte olduğu gibi arttı ve 2007'nin 4'üncü çeyreğinden beri en güçlü büyümesini yaşadı. Bu büyüme 2 çeyrek dönemlik düşüştü sonra gerçekleşti. Geçen yılın 4'üncü çeyreği kötüye gidişin en yüksek noktasını oluşturdu ve 1'inci çeyrekte kötüye gidiş hızında hafif bir yavaşlama yaşandı.

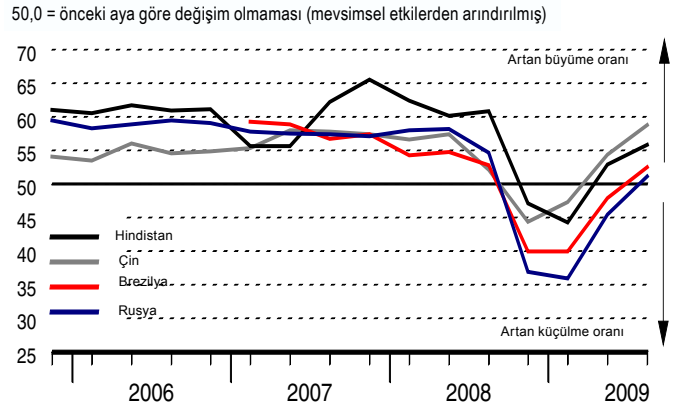
3'üncü çeyrekte hizmet ve imalatla birbirine yakın genişleme seviyeleri görüldü ve her ikisinde de 2'inci çeyrekte gerçekleşen hafif büyümenin ardından gelen yeni işlerde ani bir artış yaşandı.

Yeni siparişlerin alınmasında en hızlı büyümeyi Çin gösterirken, onu Hindistan ve daha küçük kazançlarla Brezilya ve Rusya izledi.

Sektöre göre yeni işler

BRIC ülkelerinde yeni işler (tüm sektörler)

Bekleyen İşler

3'üncü çeyrekte imalat sektöründeki birikmiş işler artarken hizmet sektöründekiler azaldı.

Yükselen piyasalardaki toplam birikmiş işler 3'üncü çeyrekte pek değişim göstermedi ve geçen yılın 2'inci çeyreğinden beridir süregelen düşüş hızı neredeyse duracak kadar yavaşlayarak en zayıf seviyesine ulaştı.

Bununla birlikte, 3'üncü sektörde sektör ve ülkeler arasında farklılıklar görüldü. Yükselen piyasalar imalat sektörlerindeki birikmiş işleri geçen yılın 2'inci çeyreğinden beri ilk kez artarak 2007'nin 4'üncü çeyreğinden beri en yüksek üç aylık artışı gösterdi. Bunun tersine hizmet sektöründeki birikmiş işler hafif artış görülen bir hızla azaldı (fakat bu azalma kötüye gidişin zirveye çıktığı zamanda görülenden daha zayıftı). Ülkelere göre bakıldığında, 3'üncü çeyrekte Çin ve Hindistan'da artan birikmiş işler Brezilya ve Rusya'daki azalmalarla dengelendi.

İstihdam

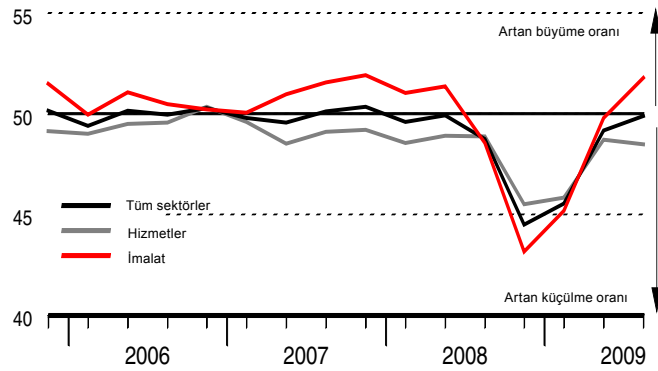
3'üncü çeyrekte yükselen piyasalardaki istihdam yeniden büyümeye başladı.

Yükselen piyasalarda istihdam geçen yılın son çeyreğinde ve 2009'un birinci yarısı boyunca düştü, fakat 1'inci çeyrekte düşüş zirve yaptı ve 3'üncü çeyrekte yeniden işler yaratılmaya başlandı. Fakat pek çok firma maliyet kontrolüne odaklanmaya devam ettiklerinden artış hızı düşük kaldı.

İmalattaki istihdam son beş çeyrekte ilk kez yükseldi fakat iş yaratma oranı, son dört çeyrekte istihdamda ilk artışı gören hizmet sektöründe görülenin gerisinde kaldı. 3'üncü çeyrekte Çin 2007'nin 3'üncü çeyreğinden beri iş gücü sayılarında en büyük ilerlemeyi sağlayarak istihdamdaki büyümenin öncüsü oldu. Brezilya ve Hindistan'da istihdam alanında önemli değişiklikler görülmezken Rusya'da düşüş devam etti.

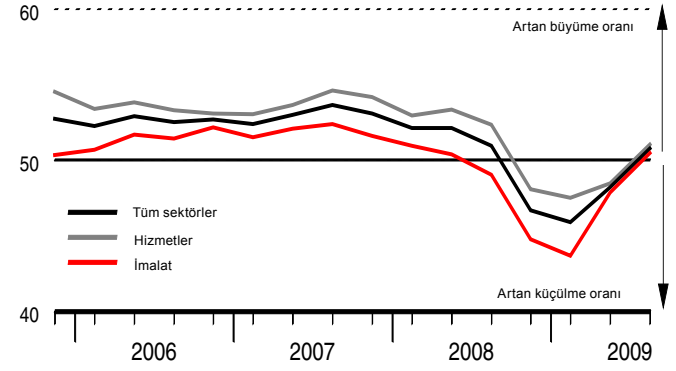
Sektöre göre tamamlanmamış işler

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

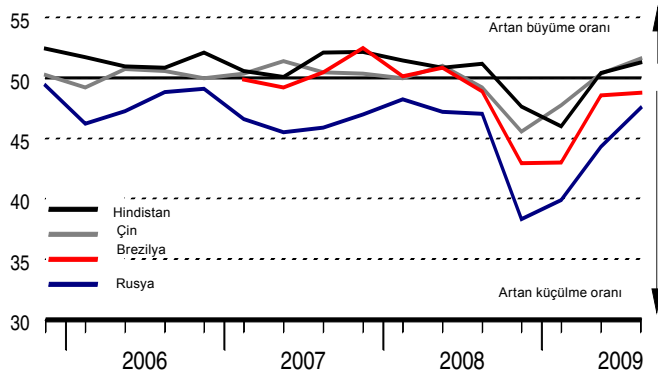
Sektöre göre istihdam

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

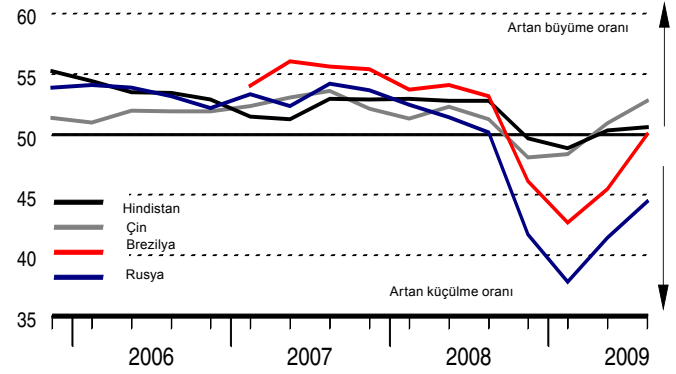
BRIC ülkelerinde tamamlanmamış işler (tüm sektörler)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

BRIC ülkelerinde istihdam (tüm sektörler)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Girdi Fiyatları

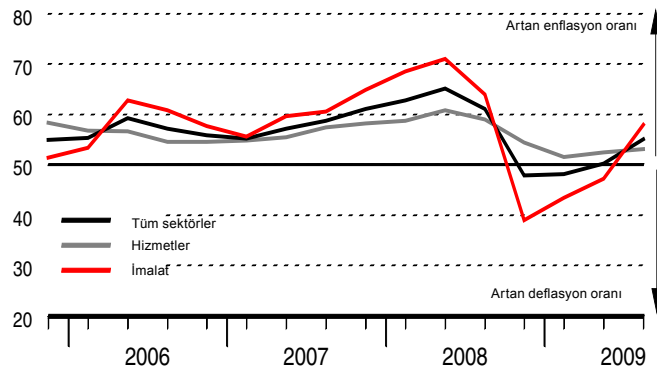
3'üncü çeyrekte imalat maliyetleri yükseldi.

Gelişmekte olan piyasalarda üst üste iki çeyreğin ardından 2'inci çeyrekte hafif bir yükselme gösteren girdi maliyetleri 3'üncü çeyrekte daha hızlı bir artış yakaladı. Enflasyon geçen yılın 3'üncü çeyreğinden beri en güçlü seviyesindeydi.

Maliyetlerin yakın zamandaki artışı imalatçılar tarafından ödenen daha yüksek hammadde fiyatlarına bağlı ve bu fiyatlar geçtiğimiz üç çeyrekteki düşüşünden sonra 3'üncü çeyrekte tedarik zincirlerinin daha sıkı hale getirilmesiyle son bir yıldaki en hızlı yükselişini gerçekleştirdi. Hizmet sektörü girdi maliyetleri 3'üncü çeyrekte de geçmişte olduğu gibi yavaş bir hızla artmaya devam etti (fakat son iki çeyrekte artışı hafif hızlandı). Bu durum geniş oranda hizmet sektörü şirketlerinin maliyetlerinin en büyük bölümü olan ücret fiyat enflasyonunun hala düşük olmasından kaynaklandı. Ülkelere göre ele alındığında, girdi maliyetleri 3'üncü çeyrekte Rusya ve Çin'de en hızlı artışı gösterirken en zayıf artışı Brezilya'da yaşandı.

Sektöre göre girdi fiyatları

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Nihai Ürün Fiyatları

Şirketlerin fiyatlama gücünün arttığına dair öncü sinyaller mevcut

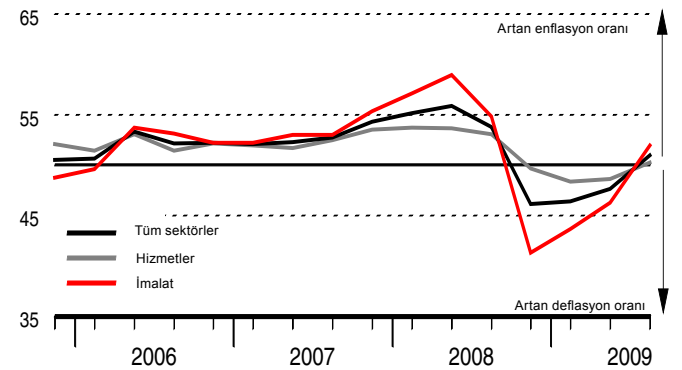
Üst üste üç çeyrek düşüşten sonra, 3'üncü çeyrekte gelişmekte olan piyasalarda imalatçılar ve hizmet tedarikçileri tarafından alınan ücretler arttı. Bununla birlikte çıktı fiyatı enflasyonu, yoğun rekabet nedeniyle ancak belli fiyatların verilebilmesi sonucu kriz öncesine göre çok düşük kaldı.

İmalatçılar 3'üncü çeyrekte, genelde artan hammadde fiyatlarının üstünde fiyatlara çıkabilmek amacıyla hizmet tedarikçilerine kıyasla daha yüksek oranda artış bildirdiler.

Ülkelere göre ele alındığında Çin krizin ilk aylarında çıktı fiyatlarındaki en yüksek düşüşü yaşamasına rağmen son aylarda Rusya'nın takipçiliğinde en güçlü büyümeyi gösterdi. Brezilya'daki ücretler ise 3'üncü çeyrekte düşmeye devam etti.

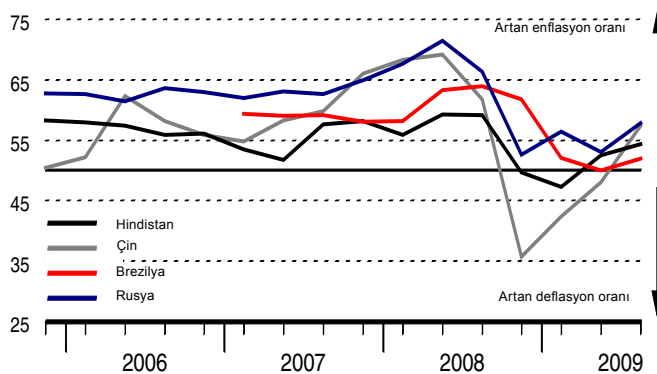
Sektöre göre ürün fiyatları

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

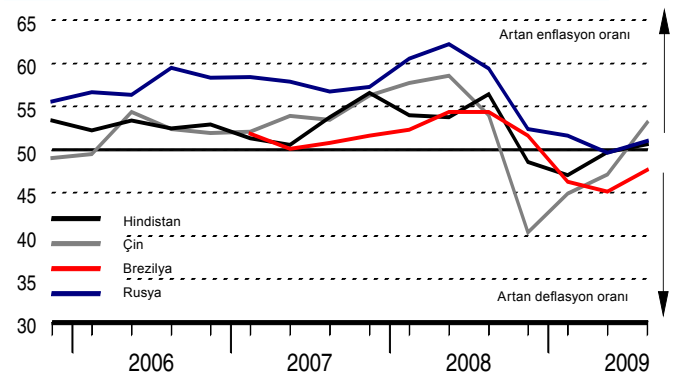
BRIC ülkelerinde girdi fiyatları (tüm sektörler)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

BRIC ülkelerinde ürün fiyatları (tüm sektörler)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Yeni İhracat Siparişleri

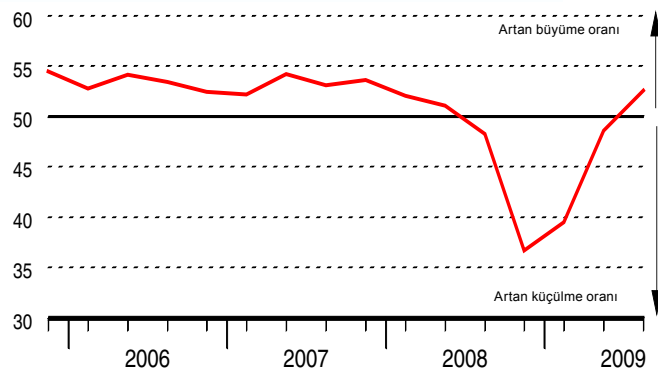
3'üncü çeyrekte ihracatlar son yedi çeyreğin en yüksek hızına ulaştı.

3'üncü çeyrekte yükselen piyasalardaki imalat sektörü ihracatları geçen yılın 2'inci çeyreğinden beri ilk kez arttı ve geçtiğimiz yedi çeyreklik dönem içinde en büyük büyüme hızı yakalandı (hizmet sektörü imalatları anketin kapsamında değildir). Büyüme, 2008'in son çeyreğinde görülen negatif gidişattan sonra önemli bir iyileşmeyi temsil ediyor.

Gelişmekte olan piyasaların başında gelen Çin ve Hindistan'ın ihracatları 3'üncü çeyrekte yeniden büyümeye başladı ve bunlar arasından Hindistan'ın büyümesi 2007'nin 2'inci çeyreğinden beri yaşananın en güçlüsü oldu. Küresel krizde en büyük darbeyi Tayvan aldı, fakat 3'üncü çeyrekte neredeyse son iki yılın en yüksek hızına ulaşan yeni ihracat siparişleriyle ihracat rakamlarında toparlanma yaşadı. Güney Kore ve Türkiye de 3'üncü çeyrekte ihracat seviyelerinde artış gördü.

Yeni ihracat siparişleri (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Satın Alma Miktarları

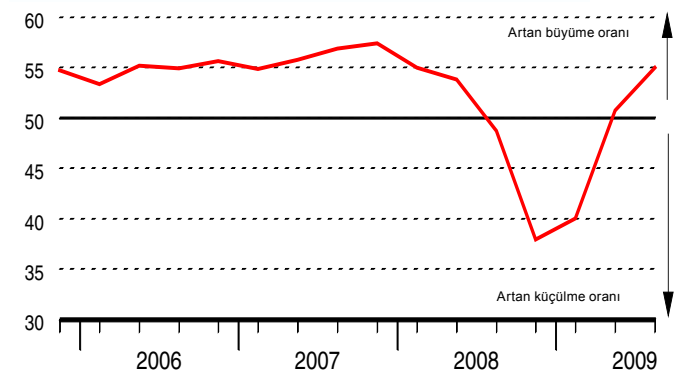
Satın alma aktivitesi, çoğalan üretim ihtiyaçlarını karşılamak için artış gösterdi.

Gelişmekte olan piyasalardaki imalatçılar finansal krizin zirve yaptığı dönemler boyunca genel maliyet azaltımı uygulamalarının bir parçası olarak hammadde alımlarını kesti, fakat daha sonra, özellikle de 3'üncü çeyreğin sonuna doğru girdi alımlarını arttırdılar. Üç aylık dönem boyunca satın alma aktivitesi, artan üretim gerekliliklerini karşılamak için önemli seviyede yükseldi. Sonuç olarak, 3'üncü çeyrekte ortalama artış, geçen yılın 1'inci çeyreğinden beri olanların en yükseği olarak gerçekleşti.

Yine de ülkeler arasında bariz farklılıklar da devam etti. Tayvan 3'üncü çeyrekte en yüksek artışları görürken, Çin ve Güney Kore onu yakından takip etti. Bunların tersine 3'üncü çeyrekte Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Brezilya'da satın alımlar ortalama olarak düştü.

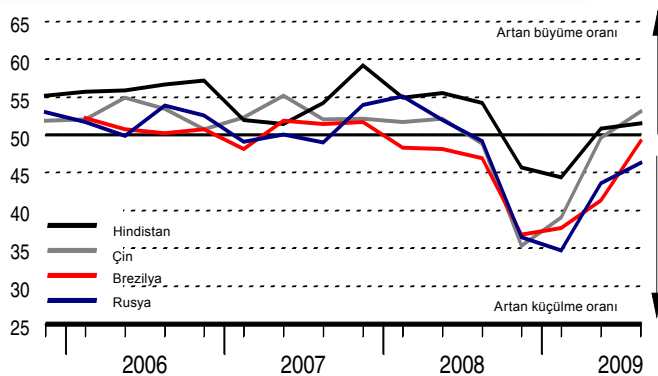
Satın Alma Miktarları (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

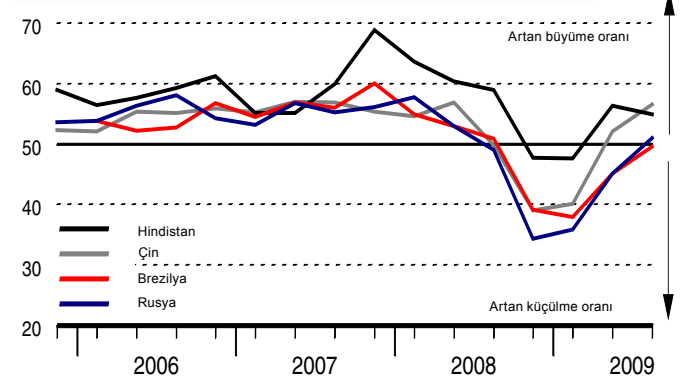
BRIC ülkelerinde yeni ihracat siparişleri (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

BRIC ülkelerinde Satın Alma Miktarları (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Mamul Mal Stokları

3'üncü çeyrekte stokların azaltılması sürdü.

Gelişmekte olan piyasalardaki imalatçıların mamul mal stokları bu tarihe kadarki trende paralel olarak 3'üncü çeyrekte yine azaldı. Stok eritme hızı geçtiğimiz çeyrekte hafif bir yükseliş gösterdi. Bu durum, yükselen taleplere bağlı olarak planlanmamış stokerimelerinin ve artışlarının meydana getirdiği dalgalanmaların bir göstergesi. Bununla birlikte, 3'üncü çeyrekteki toplam azalma 2009'un 1'inci çeyreğinde ulaşılan rekor seviyeden daha yavaş oldu. Çeyrek boyunca yalnızca Güney Kore stok seviyelerini arttırırken, Çin ve Hindistan'daki azalma hızları oldukça yavaş olarak kaldı.

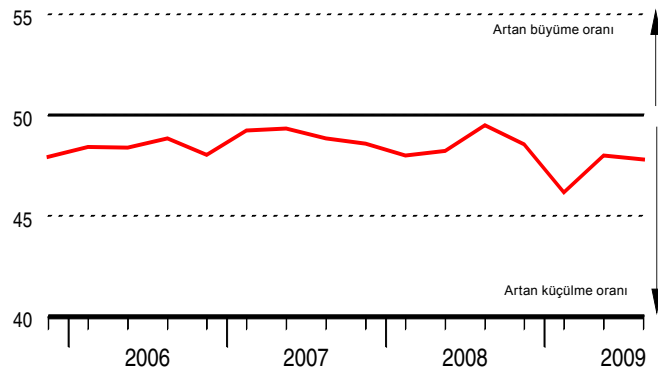
Satın Alma Stokları

Daha yavaş olsa da satın alma stokları düşmeye devam etti.

Gelişmekte olan piyasa imalatçılarının satın alma stokları 3'üncü çeyrekte finansal kriz süresince maliyetlerde yapılan kesitleri yansıtarak dokuz çeyrek boyunca olan düşüşünü sürdürdü. Bununla birlikte, düşüş hızı iyileşen sipariş trendine paralel olarak son dört çeyreğin en yavaş seviyesine geriledi. 3'üncü çeyrekte gelişmekte olan piyasalardan Rusya en büyük stok düşüşünü yaşarken onu Brezilya takip etti. Üç aylık dönem içinde üretim öncesi stoklarında artış olan tek yükselen piyasa Hindistan oldu. Bununla birlikte, Meksika ve Güney Kore dışında tüm diğer ülkeler de 2'inci çeyrekte 3'üncü çeyreğe geçildiğinde bir yavaşlama trendi gösterdiler.

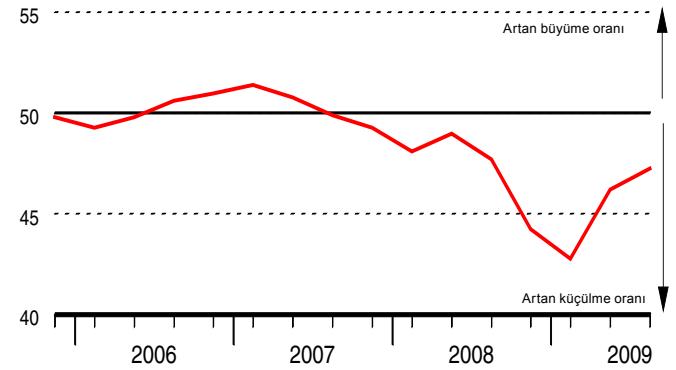
Mamul mal stokları (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

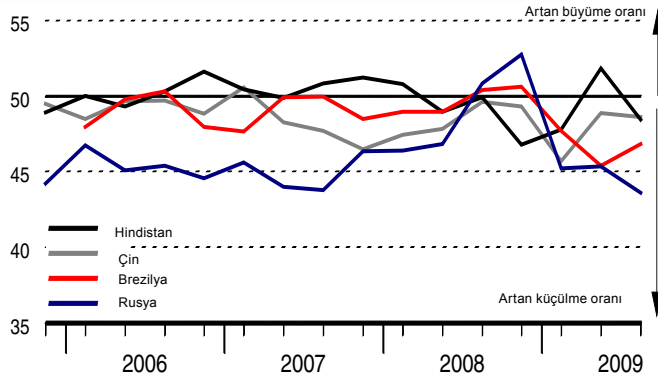
Sektöre göre satın alma stokları (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

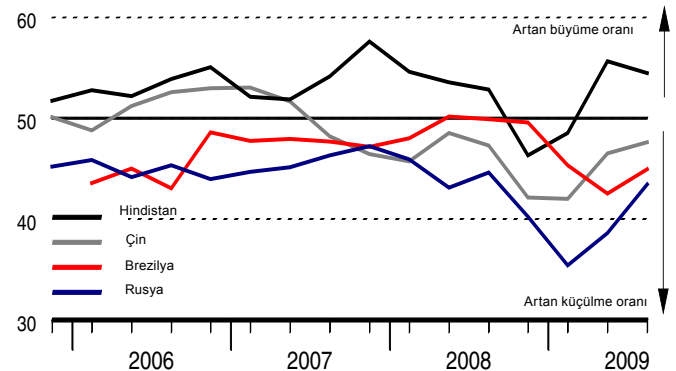
BRIC ülkelerinde mamul mal stokları (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

BRIC ülkelerinde satın alma stokları (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Tedarikçilerin Teslimat Süreleri

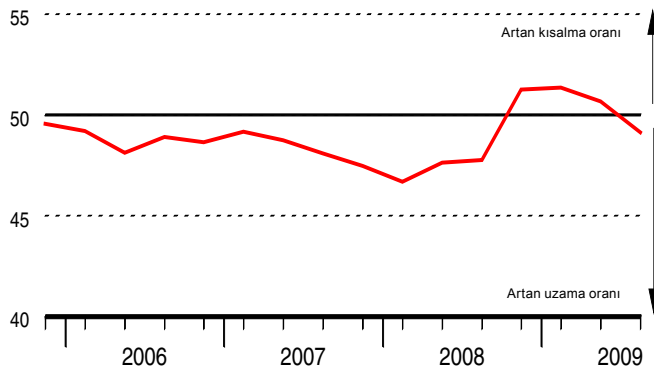
Hammadde talepleri artmaya devam ettiğinden 3'üncü çeyrekte teslimat süreleri uzadı.

İmalatçıların tedarikçileri 3'üncü çeyrekte ortalama olarak teslimat sürelerini uzattılar. Daha uzun sürede gerçekleşen teslimatlar imalatçıların artan girdi talepleri sebebiyle tedarikçilerin kapasite baskısı altında olduğunu gösterdi. Geçtiğimiz üç çeyrekte azalan talepler sebebiyle tedarikçilerin siparişleri zamanında karşılayabilmeleriyle oluşan daha hızlı teslimat süreleriyle karşılaştırıldığında son zamanlardaki gecikmeler arttı.

Tayvanlı imalatçılar 3'üncü çeyrekte tedarikçilerde en fazla kötüleşme bildiren imalatçılar olurken, onları yakından Güney Afrika izledi. Hindistan, Polonya ve Güney Kore, bu çeyrek içerisinde tedarik sürelerinde iyileşme bildiren yegane yükselen piyasalar oldular.

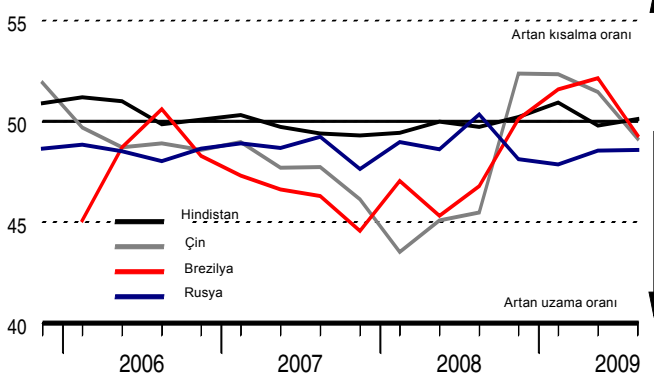
Tedarikçilerin Teslimat Süreleri (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

BRIC ülkelerinde Tedarikçilerin Teslimat Süreleri (imalat)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Ticari Beklentiler

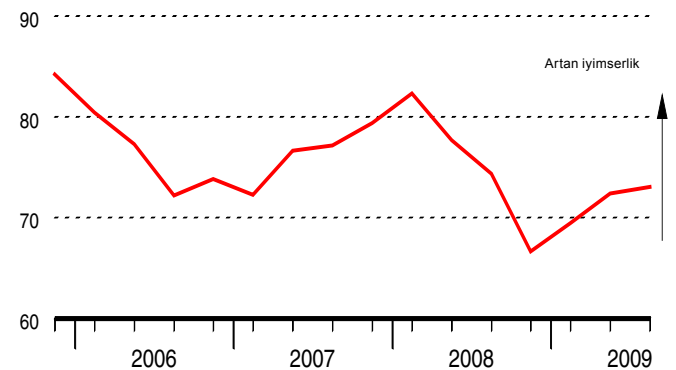
Hizmet sektöründeki güven bir senenin en yüksek seviyesine ulaştı.

Gelişmekte olan piyasalardaki hizmet tedarikçileri (imalat sektörü beklentileri anket kapsamında değildir) anketin geçmişi boyunca gözlenen trendde paralel olarak 3'üncü çeyrekteki faaliyetler sebebiyle önümüzdeki bir yıllık tahminlerinde iyimserlik belirttiler. Bu çeyrek için bulgular 2008'in 3'üncü çeyreğinden beri en güçlü seviyede ve geçen yılın son çeyreğindeki en düşük olarak kaydedilen ortalamanın oldukça üzerindedir.

Yalnızca Brezilya 3'üncü çeyrekte güven kaybı yaşadı ve beklentiler yerel taleple ilgili endişeler sebebiyle anket geçmişindeki en düşük seviyeye geriledi. Bunun aksine, Çin, Hindistan ve Rusya'daki iyimserlik sırasıyla son dört, beş ve dokuz ayın zirvesine ulaştı.

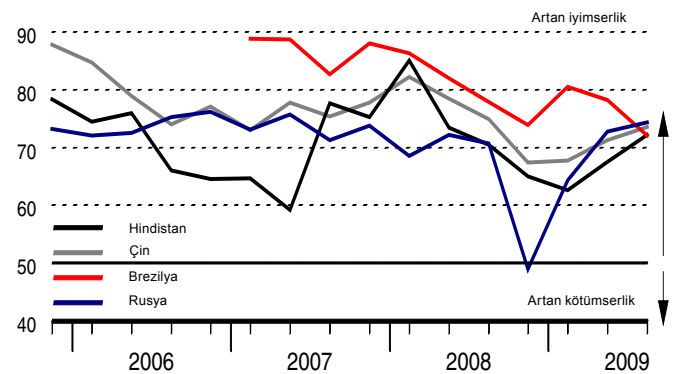
Ticari Beklentiler (hizmetler)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

BRIC ülkelerinde Ticari Beklentiler (hizmetler)

50,0 = önceki aya göre değişim olmaması (mevsimsel etkilerden arındırılmış)

Arka plan bilgisi

Anket

HSBC Yükselen Piyasalar Endeksi (EMI), Çek Cumhuriyeti, İsrail, Meksika, Polonya, Singapur, Güney Afrika, Güney Kore, Tayvan, Türkiye ile önemi giderek artan BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ekonomileri dahil olmak üzere yükselen piyasalarda yapılan Satın Alma Yöneticisi Endeksi (PMI) anketlerine verilen cevaplardan derlenen bir ağırlıklı başarı göstergesidir. Bu anketler bildirimde bulunan 5.000'in üzerinde şirketin iş koşullarını toplu olarak gösterir.

EMI'nin dayalı olduğu Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketleri, resmi verileri doğru şekilde tahmin etmelerinden kaynaklanan rakipsiz bir itibarın sahibi olarak, dünyada en yakından takip edilen iş anketleri haline gelmişlerdir. Verilerin tüm ülkelerde aynı yöntemlerin kullanılmasıyla toplandığı ankette, anket panelleri GSYİH'ye katkıları temel alınarak, coğrafi olarak ve Uluslararası Standart Endüstriyel Sınıflandırma (ISIC) grubuna göre sınıflara ayrılır.

Anket cevapları, ay ortasında toplanan verilere göre içinde bulunulan ayla bir önceki ay karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Göstergelerin her biri için, olumlu yanıt verenler ile 'aynı' yanıtını verenlerin sayısının toplamını yüzde olarak gösteren bir "yayıma" endeksi oluşturulmaktadır. Öncü göstergeler olma özelliği taşıyan yayılma endeksleri, değişimin yönünü gösteren kullanışlı ve özet niteliğinde ölçümlerdir. Endeks değerinin 50'nin üzerinde olması söz konusu değişimde genel bir artış olduğunu, 50'nin altında olması ise genel bir düşüş olduğunu göstermektedir. Tüm veriler mevsimsel etkilerden arındırılmıştır.

İmalat ve hizmet sektörleri için ulusal seviyede toplanan veriler daha sonra ulusal ekonominin tamamı veya toplam yükselen piyasa seviyesinde göstergeler oluşturulmaları için ulusal veya bölgesel GSYİH'ye nispi katkılarına göre birlikte ağırlıklandırılır.

Veri Kaynakları

Ülke:	Üretici:
Brezilya	Markit
Rusya	Markit
Hindistan	Markit
Çin	Markit
Güney Kore	Markit
Tayvan	Markit

Güney Afrika	BER
Singapur	SIPMM
İsrail	IPLMA
Türkiye	Markit
Polonya	Markit
Çek Cumhuriyeti	Markit
Meksika	IMEF/HSBC

HSBC

Merkezi Londra'da bulunan HSBC Holdings plc, HSBC Grup'un ana şirketidir. Grup, Avrupa, Asya-Pasifik bölgesi, Kuzey ve Güney Amerika, Ortadoğu ve Afrika'nın 86 ülke ve bölgesinde bulunan yaklaşık 8.500 ofisiyle dünyanın dört bir yanındaki müşterilerine hizmet sunmaktadır. 30 Haziran 2009 itibarıyla varlıklarının değeri 2.422 milyar dolar olan HSBC, dünyanın en büyük bankacılık ve finansal hizmetler kuruluşlarından biridir. HSBC, dünya genelinde "dünyanın yerel bankası" sloganıyla tanınmaktadır.

Daha fazla bilgi için lütfen www.hsbc.com web adresini ziyaret ediniz.

Markit hakkında:

Markit, Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya-Pasifik'te 1.200'ün üzerinde çalışanı olan bir finansal hizmetler şirkettir. 1.500'ün üzerinde finans kuruluşu risklerini yönetmek, operasyonel etkinliklerini arttırmak ve düzenleme gerekliliklerine uymak amacıyla bağımsız hizmetlerimizden yararlanmaktadır.

Markit Economics hakkında:

Markit Economics, Eurozone ve BRIC bölgelerini de kapsayan 26 ülke ve önemli bölge için hazırlanan Satın Alma Yöneticisi Endeksi (PMI) serileri dahil olmak üzere, iş dünyası anketleri ve ekonomik endeksler derleme ve yayımlama konusunda uzmanlaşmış şirkettir. PMI'lar, ekonomik trendler hakkında güncel, doğru ve sıklıkla benzersiz aylık göstergeler sunmaları nedeniyle, merkez bankaları, finans piyasaları ve iş dünyasındaki karar alıcılar tarafından tercih edilen, dünyada en yakından takip edilen iş dünyası anketleri haline gelmiştir.

Uyarı

Bu raporun hazırlanması sırasında istatistik ve diğer içeriklerin doğru olmasını sağlamak için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar veya veri sağlayıcılar gerek hata veya ihmallerden, gerekse bu tür hata ve ihmallerden kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan veya dolaylı kayıptan sorumlu tutulamazlar. Bu raporda sunulan bilgiler yatırım tavsiyesi olarak hazırlanmamıştır ve yatırımcılar herhangi bir yatırım kararı almadan önce profesyonel mali tavsiye almalıdırlar.

www.hsbc.com

HSBC Holdings plc tarafından yayınlanmıştır
HSBC Holdings plc
8 Canada Square
London E14 5HQ.

©HSBC Holdings plc 2009
Her hakkı mahfuzdur